

ÅRSMELDING 2018

TELEMARK BOTANISKE FORENING

Telemark Botaniske Forening (grunnorganisasjon i Norsk Botanisk Forening) hadde ved årsskiftet ca. 200 medlemmer. Nytt av året er at vi har fått 28 studenter fra Bø som medlemmer.

Styrets virksomhet.

Styret har i 2018 hatt følgende sammensetning fram til årsmøtet 16. februar: Esther Broch, Trond Risdal, Christian Kortner (fra turkomiteen), Åse Halvorsen (kasserer), Bjørn Erik Halvorsen, Hilde Skauli (1ste vara) og Anne Vinorum (2dre vara).

På årsmøtet 16. februar fikk styret denne sammensetningen: Christian Kortner (fra turkomiteen), Åse Halvorsen (kasserer), Jorunn Simones, David Mundal, Bjørn Erik Halvorsen, Dagny Mandt (1ste vara) og Anne Vinorum (2dre vara).

Styret har heller ikke i år hatt fast leder og sekretær, og arbeidsoppgavene er blitt fordelt medlemmene imellom. Det er avholdt 3 styremøter, og 2 av disse ble holdt forut for medlemsmøter på Gvarv. Dette er færre møter enn tidligere år, fordi sammensetningen er blitt mer geografisk spredt. Og, vi har forsøkt å håndtere flere saker via e-post.

Møter.

Styret har stått for planleggingen og gjennomføringen av medlemsmøtene, med god hjelp fra Torbjørn Norendal på møtene i Midt-Telemark. Årsmøtet ble avholdt på Hotell Fritidsparken (21), julemøtet som vanlig i Sundjordet Idrettsforenings lokale (16). To møter på Gvarv og resten av møtene har vi hatt på Mule Varde.

Vi åpnet året med «Blomstrende sommerminner» og syltetøykveld 8. januar (15). Den 5. februar foredro Anders Nielsen om «Insektenes betydning» (24). Etter årsmøtet 16. februar fortalte Christian Kortner om sin tur til Grønland. 5. mars arrangerte vi «Jeg velger meg» (14). Møtet 21. mars var ved Pål Toreid om medisinsplanter på Midt-Telemark Landbrukskontor (28). Høstsesongen ble innledet 23. oktober med «Nord-Troms» ved Bård Haugsrud (14). 13. november ble et møte lagt til Gvarv. Her fortalte Odd Vevle om «Skjøtsel av utvalgte kulturlandskap» (20). Det ble ingen ukestur i 2018 til framvisning på julemøtet 7. desember (16). Isteden viste Bjørn Erik Halvorsen bilder fra den felles nordiske turen til Island.

Turer.

I sommerhalvåret ble det avviklet 12 turer. I tillegg må nevnes Villblomstens dag 17. juni. Turkomitéen har i 2018 bestått av Christian Kortner, David Mundal og Bjørn Erik Halvorsen.

Vi startet med vårtur (mye snø) til Rustan i Skien 21. april (9). 5. mai hadde vi en fellestur med Larvik Botaniske Forening til Jomfruland i Kragerø (26). Valleråsen i Porsgrunn ble besøkt 15. mai (5). Brekketo og Vefall i Bø ble besøkt 27. mai (10). Versvika i Porsgrunn ble besøkt 13. juni (14). Follsjø/Bolkesjø/Helleberg i Notodden ble besøkt 1. juli (6). Eidsborgkleivene i Tokke var turmålet 29. juli (8). Det var helgetur til Tuddal Høgfjellshotell 3. – 5. august, med botaniseringer i Gausta-området (6). 8. august var det en fellestur med Larvik Botaniske Forening til Sildevika i Mørjefjorden (7). Gorningen i Siljan ble besøkt 19. august (11). Soppens dag ble lagt til Kilebygda 2. september. Soppturen 9. september ble avlyst på grunn av lite sopp og plutselig øsregn etter tørkesommeren. Noen av turene i Grenland ble meldt inn til Grenland friluftsråds brosjyre Naturlos.

Villblomstenes dag.

På Villblomstenes dag ble det i 2018 arrangert 5 turer i Telemark, de fleste i samarbeid med lokale turlag. Med samlet 83 deltakere gikk turene i Bamble (Steinvika/Langesundstangen, 23), Hjartdal (Svartdal, 11), Porsgrunn/Skien (Jarseng, 17), Siljan (Siljanelvas østside opp til Siljuhaugen, 27) og Skien (Lensmannsseter, 5). Rolf Ergon

Rolf Ergon har i mange år gjort en god jobb som koordinator for Villblomstenes dag. I og med at Rolf nå har flyttet til Oslo, er vi utkikk etter en ny koordinator for Telemark. Interesserte bes ta kontakt med Bjørn Erik Halvorsen.

Sommerekskursjonen.

TBFs Sommerekskursjon i 2018 var planlagt til Tromøya ved Arendal 1. – 6. juni. Ved påmeldingsfristen var så få deltagere påmeldt, at man valgte å avlyse arrangementet.

Økonomi.

Foreningens økonomi er god. Regnskapet viser overskudd. Det skyldes delvis av at kontingentene for de to siste årene er bokført i 2018. NBF ble forsinket med utbetalingene for 2017. TBF har fått prosjektstøtte fra NBF på kr 14.000,- til floravokteri. Til oppfølging av den prioriterte arten Rød skogfrue har vi fått kr 23.000,- SABIMA har gitt kr 15.000,- til florakartlegging. Grasrotandelen fra Norsk Tipping har økt fra 5% til 7%. De ekstra midlene gjør at vi kan opprettholde foreningens høye aktivitet uten å øke medlemskontingenten. NBF ønsker at kontingentene for alle lokalforeningene skal samordnes. Saken vil bli sent ut til lokalforeningene på høring og tatt opp på neste landsmøte i 2020. Åse Halvorsen.

Floravokter-relatert.

Også i 2018 har mange lokaliteter blitt sjekket opp. Noen av disse beskrives i egne avsnitt nedenfor. Det er viktig at de som registrerer slike besøk, legger resultatet inn på

Artsobservasjoner.no med kommentar fra tellingen i tekst-felt og/eller benytter prosjektet «Floravokteri NBF». Telemark har en rekke kjente lokaliteter av rødlistede karplanter fra tidligere år, men alt for få personer til å følge dem opp. Gi tilbakemelding til Bjørn Erik Halvorsen hvis du ønsker å bli floravokter på noe nær ditt hjemsted, eller eventuelt din hytte eller faste ferielokalitet.

Rød skogfrue i Grenland.

Ingen blomstrende eksemplarer ble funnet i Grenland i 2018. 5 planter uten blomst ble funnet på lokaliteten på Bjønnes (Rolf Ergon og Trond Risdal). Ingen funn ble gjort på lokalitetene i Bamble (Harald Stendalen, Åse Halvorsen, Odd Magne Langerød og Bjørn Erik Halvorsen). Det er Statens naturoppsyn som passer på lokaliteten på Langesundstangen, og her er det fortsatt behov for rydding av mer kratt.

Rød skogfrue i Kragerø.

Jan-Åge Pedersen passer på rød skogfrue lokalitetene i Kragerø. Ingen blomstrende eksemplarer ble funnet i 2018. Det ble funnet planter uten blomst: Under Bjørneknuten 5 planter, Storkollen 1 plante og Kammerfossåsen 1 plante.

Strandtorn i Kragerø.

Åse Halvorsen, Magne Langerød og Bjørn Erik Halvorsen besøkte Jomfruland i august. De gamle plantene på Sandbakken holdt omtrent stand som i 2017. Nyplantingene på tangen mot Kråka hadde hatt store problemer med nedbeiting og tørkesommer, og resultatet av tellingen ble kun 1 plante.

Etter at strandarven rundt visnet ned for noen år siden, hadde strandtornen på Stråholmen tidlig på sommeren forøket seg til 10 planter. Et par av disse hadde visnet midt i juli, men de andre sto fine med samlet over 100 blomster.

Rolf Ergon

Bakkekløveren på Eidanger stasjon.

Bakkekløveren på Eidanger stasjon hadde et rekordår i 2018, med samlet 246 blomsterstengler (hvorav 24 rett utenfor gjerdet og 20 rett over veien). Men mange av plantene var spinkle i tørken, og det var maksimalt fire blomster per stengel (jeg har sett åtte).

Rolf Ergon

I og med at Rolf har flyttet til Oslo, trenger vi en ny floravokter for dette stedet. Interesserte kan ta kontakt med Bjørn Erik Halvorsen.

Flueblomster på Hovet.

Flueblomstene på Hovet hadde et middels godt år i 2018, med samlet 62 planter, de fleste i ryddefeltet (mot 68, 54, 53, 34, 81 og 58 i 2012-17).

Rolf Ergon

I og med at Rolf har flyttet til Oslo, trenger vi en ny floravokter for dette stedet. Interesserte kan ta kontakt med Bjørn Erik Halvorsen.

Tangenfeltet.

Tradisjonen tro holdt vi en vårdugnad i området. Tidspunktet var 19. april, det gjelder å være tidlig ute, slik at vi unngår å ødelegge nye småplanter. Deltagere var Åse, Grete, Magne, Bjørn Erik og Harald. Som tidligere år ryddet vi bort småskudd, tynnet ut noen større trær, samt utvidet et lite parti i syd. Det ble ryddet vekk en mengde søppel som var slengt ut i veikantene, utrolige mye skrot som ser ut til å bli hivd ut av lastebilene som står parkert der. Vi bygger stadig en større buffer mellom vei og natur. Orkideene blomstret fantastisk også i 2018!

Harald Stendalen.

Versvik Naturreservat.

Statens naturoppsyn har tatt på seg ansvaret og vedlikeholdet av dette fredede området. Vi har som tidligere år tilbudt vår hjelp hvis ønskelig. TBF, ved undertegnede har fått utdelt nøkkel til hovedporten til reservatet. Mariskoen ser ut til å trives svært bra, også på flere plasser utenfor det inngjerdede området. Altså ingen forandring.

Harald Stendalen.

Nattfiolfelt Siljan Moholt.

Nattfiolfeltet ved Moholt hadde en problematisk sesong i 2018. Deler av voksestedene led av en usedvanlig hard tørke og individ-antallet var på det laveste på mange år. Tore Fagertun sjekket området og ryddet litt, men arbeidet ble litt vanskelig, da det var umulig å se hvor plantene var. Vi håper på en bedre sesong for disse orkideene i 2019, og holder et øye med lia der ute.

Harald Stendalen.

Gul hornvalmue på Jomfruland.

Gledelige nyheter fra Jan-Åge Pedersen i juli. Frø fra den ene planta har nå resultert i at de i 2018 fant 66 individer på stedet!

Muserumpe på Røsaker i Skien.

Øystein Nilsen oppdaget lokaliteten i 2017. Kjell Thowsen og Bjørn Erik Halvorsen besøkte lokaliteten i mai 2018 og kunne da telle ca. 1000 eksemplarer.

Florakartlegging

Årets kartleggingsturer har primært vært i Grenland. Vi forsøker å finne frem til områder som er lite kartlagt. Vi var ute på i alt 10 turer, og i tillegg 4 kartlegginger i forbindelse med TBF-turer. Alle observasjonene er lagt inn på artsobservasjoner.no. Det er en gruppe pensjonister som driver dette kartleggingsarbeidet. Det varierer hvem som møter opp, men de mest aktive i 2018 var Harald Stendalen, Kjell Thowsen, Trond Risdal, Øivind Kortner, Esther Broch og Bjørn Erik Halvorsen.

Det gjøres også mye viktig kartlegging av enkeltpersoner. Jeg vil denne gang nevne Øystein Nilsen og David Mundal, som har bidratt til mange viktige funn de siste årene.

Bedene på Mule Varde.

Plantene i bedene har, til tross for den lange tørkeperioden i sommer, klart seg godt. Ballastbedet kunne i år skilte med 33 arter, en økning på fire fra året før, uten at nye

arter har blitt plantet inn. Den lille haugen med ballastjord og -stein som ligger ved bedet har i år blitt "gravd fram" igjen. Etter at mannskaper i sommer hadde "storoppdydding" av "buskas" og mindre trær, ble denne haugen dekket av noe av dette. Bedets ansvarlige, Charlotte Bakke, har gitt beskjed om at dette må fjernes.

Her-Hos Oss-bedet hadde samme antall arter som året før: 19. Bodil Åsheim har, som tidligere, stått ansvarlig for skjøtsel av dette. En del buskvikker som står i bakkant av bedet, burde etter hvert kanskje beskjæres noe, da de legger seg vel mye utover en del andre arter.

Høringssaker/Vernesaker.

Jarseng skistadion (januar).

TBF har gitt innspill til en felles høring fra FNF Telemark (Forum for natur og friluftsliv) om rulleskiløype, parkeringsplass og skiskytteranlegg på Jarseng.

Kalkfuruskog i Grenland (februar/mars).

TBF har sammen med FNF Telemark arbeidet med kalkfuruskog i Grenland, og det store utbygningsspillet som det er på den. Bjørn Erik Halvorsen har deltatt på et møte om dette hos Fylkesmannen i Telemark.

Gaffelsveve på Øvre Frøystul (juni).

Ny vei til nytt hytteområde på Øvre Frøystul kan ramme en lokalitet av gaffelsveve (rødliste kategori EN). Bjørn Erik Halvorsen har laget en uttalelse om dette.

Gjømle-Sundby i Bamble (juli).

På initiativ fra en lokal beboer har Bjørn Erik Halvorsen besøkt kalkfuruskogen i utbyggingsforslaget. Trond Risdal har besøkt området tidligere, og ingen nye høringsinnspill vil bli sendt fra TBF.

Risøya (Bjørkøya) i Porsgrunn (september).

Bjørn Erik Halvorsen har sendt informasjon til miljøkoordinator i Porsgrunn kommune om spesielle planter i et område Smidts Venner ønsker å bygge ut.

Reguleringsplan Langesund sør (november).

Bjørn Erik Halvorsen har sendt uttalelse som peker på viktigheten av å bevare kalkfuruskogen.

Klimaplanforslag for landbruket (desember).

Bjørn Erik Halvorsen har sendt innspill om bevaring av myrer til høringsuttalelsen fra FNF.

Høringssaker i regi av FNF Telemark (som ikke er omtalt som egne punkter ovenfor), og som TBF har støttet:

- April: Brev til Grenlands politikere om bevaring av viktig natur.
- Oktober: Brev til Telemarks politikere om viktighet av friluftsliv og natur.

- Oktober: Uttalelse om vindkraft.
- November: Uttalelse om forskrift om fritidskjøring med snøskuter.
- November: Uttalelse om utvidelse av Finndølareguleringen i Valle og Fyresdal.

Aktiviteter i midtre Telemark.

Møter på Landbrukets hus i Sauherad.

TBF har arrangert tre publikumsmøter på Landbrukets hus i Sauherad:

- 7. mars: David Mundal holdt foredrag med bilder om lav.
- 21. mars: Pål Toreid viste bilder og orienterte om medisinsplanter.
- 13. november: Odd Vevle redegjorde for skjøtsel av kulturlandskap.

Ljåslåttekurs på Evju bygdetun.

For andre år på rad sto TBF som medarrangør av ljåslåttekurs på Evju bygdetun i Sauherad sammen med Naturvernforbundets avdeling i Midt-Telemark og Evju bygdetun. Slåttekurset videreføres i 2019 og TBF deltar i forberedelsene.

Kommunesammenslåingen 2020 mellom Bø og Sauherad.

Som følge av den planlagte kommunesammenslåingen 2020 mellom Bø og Sauherad har det vært holdt flere møter mellom frivillige organisasjoner i de to kommunene med sikte på samarbeid og koordinering av aktiviteter. TBF har vært representert i flere møter med «grønne» organisasjoner. En felles Facebook-side «Grønne-Midt-Telemark» er oppstått av denne møtevirksomheten. Det ble også innledet samarbeid om en familiedag på Evju bygdetun for våre nye landsmenn. Gjennom TBF ble det søkt om støtte fra Norsk botanisk forening som bidro med kr. 10.000,-. Arrangementet vil bli gjentatt i 2019. TBF har vært representert i forberedende møter.

Torbjørn Norendal

Aktiviteter i øvre Telemark.

David Mundal har brakt flere nye aktiviteter inn i TBF. Dette er spennende.

Han har hatt nær kontakt med studenter, noe som har ført til at TBF har fått mange nye student-medlemmer. Det er viktig at vi greier å ta vare på disse slik at de fortsetter som medlemmer også etter endt studium. TBF trenger å få inn yngre medlemmer.

David har også vært turlleder på 3 av TBFs turer i 2018.

I Seljord og Hjartdal har det vært dugnader knyttet til svartelistede karplanter.

Det har vært aktiviteter i Hjartdal knyttet til våre nye landsmenn. Det er fint at TBF kan hjelpe til i det viktige integrasjons-arbeidet.

Andre aktiviteter.

NBFs landsmøte på Røros 10. – 12. august.

Bjørn Erik Halvorsen og David Mundal representerte TBF på landsmøtet.

Norman Hagen var representant fra TBF i valgkomitéen.

Mule Varde.

TBF deltok på dugnader 18. april og 23. mai.

Andre oppgaver.

Trond Risdal og Bjørn Erik Halvorsen har samlet herbariebelegg til Botanisk Museum, og det planlegges å besøke Reidar Elven på Tøyen i løpet av våren 2019.

Bjørn Erik Halvorsen og Esther Broch deltok på FNF Telemarks (Forum for natur og friluftsliv) årsmøte 27. februar på Århus gård.

Flere av medlemmene i TBF deltok på SABIMASs kartlegging i Langangen, Bergsbygda og Auenlandet i juni. Til sammen deltok 40 personer disse dagene.

Bjørn Erik Halvorsen har deltatt i arbeid om en mulig natursti på Langesundstangen.

David Mundal deltok på NBFs Ung Botanikker samling på Finse i august.

Transkribering og kartfesting av herbariebelegg.

Systemet for kartfesting av herbariebelegg fra Telemark er tilgjengelig på nettet. Vi håper at flere av medlemmene vil bidra i dette arbeidet.

Listéra

Det er utgitt to nummer av Listéra. Det kommer mange positive tilbakemeldinger på kvaliteten og innholdet i bladet. Fint om flere kan bidra med stoff og bilder.

Listérakomiteén har bestått av: Norman Hagen, Charlotte Bakke, Kristin Vigander og Kåre Hombler.

Hjemmeside.

Norman Hagen gjør en god jobb med å betjene TBF med oppdateringene til hjemmesiden. Det er mange som gir bidrag til innholdet, og dette gleder Styret.

Adressen er: <http://www.miclis.no/tbf/>

Revisor.

Revisor har vært Rolf Ergon.

Valgkomité.

Valgkomitéen har bestått av Sissel Wiig Dukefoss, Kjellaug Nyhus og Torbjørn Norendal.

Takk.

Styret takker alle som har «stått på» slik at foreningen har kunnet opprettholde sitt høye aktivitetsnivå. Takk går til Turkomité, Listérakomité, foredragsholdere og turledere, de som lager rapporter og programmer, likeledes til alle som deltar på møter og turer og gjør sitt til å skape et fint fellesskap. Takk til SpareBank1Telemark, NBF og SABIMA som støttet oss økonomisk i året som var.

For styret
Bjørn Erik Halvorsen